
TALEPUNKTER

UDENRIGSMINISTERIET

Til: Udenrigsministeren J.nr.: 73.D.204.i.
CC: Bilag:
Fra: Erhvervsinstrumenter i udviklingsbistand. Dato: 9. maj 2005
Emne: Samråd i Udenrigsudvalget den 11. maj 2005.
Samrådsspørgsmål E vedr. regler om habilitet i beslutningsprocessen i IØ.
Talepunkt.

Samrådsspørgsmål E: Ministeren bede oplyse, hvilke regler om habilitet i beslutningsprocessen, der er indført, samt hvilke regler ministeren mener, der bør gælde for IØ-fondens arbejde.

Besvarelse:

I besvarelse af spørgsmålet vil jeg gerne indledningsvis henlede opmærksomheden på formålet med Investeringsfonden for Østeuropa (IØ).

Fonden er skabt i 1989 for at fremme selvstændighed og siden stabilisere friheden i de tidligere sovjetrepublikker. Rusland kom med, da det opløste USSR og slog ind på demokratiets vej.

Dette er baggrunden for IØ. Det er også det, som IØ er i dag: Et redskab til stabilisering og udvikling. Og efter EU's udvidelse nu først og fremmest i Rusland, Ukraine og Balkan, men også Belarus på sigt.

Hvis IØ samtidig har givet danske virksomheder mulighed for at komme i gang med en internationaliseringsproces, er det velkomment. Formålet med IØ har imidlertid hele tiden været at understøtte reformprocessen i de Østlande, der har størst brug for det.

Herefter vil jeg præcisere investeringsfondens særlige institutionelle karakter. IØ er etableret med Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene (IFU) som forbillede. IØ skal virke efter forretningsmæssige principper og i nært samarbejde med det private erhvervsliv. IØ er en professionel investeringspartner.

Det forhold, at fondene er sat til at virke efter forretningsmæssige principper er årsagen til, at man har valgt at henlægge deres administration til et særligt organ. Der er en udpeget bestyrelse og ansat en direktør, der opererer selvstændigt og forretningsmæssigt.

Der er til IØ's arbejde knyttet meget præcise og udførlige habilitetsbestemmelser. Bestemmelserne følger for det første Forvaltningsloven, som IØ principielt er omfattet af.

For det andet er der en række specifikke bestemmelser. For eksempel gælder det, at et bestyrelsesmedlem eller en medarbejder ikke må deltage i behandling vedr. en erhvervsvirksomhed, i hvilken den pågældende har en særlig interesse, eller er tilknyttet.

En tredje bestemmelse slår fast, at hvis et bestyrelsesmedlem eller en medarbejder er interesseret i eller knyttet til en erhvervsvirksomhed, hvis forhold berører af et emne, der behandles af bestyrelsen, skal dette meddeles til bestyrelsesformanden. Der skal være en forudgående orientering herom. Som hovedregel betyder det, at pågældende bestyrelsesmedlem forlader mødet under spørgsmålets behandling.

Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der er af usædvanlig art eller som er af stor betydning eller i øvrigt falder uden for de bemyndigelsesregler, der er fastsat for direktøren eller forretningsordenen for denne. Det betyder for eksempel, at direktøren kun er bemyndiget til at træffe dispositioner af mindre vidtgående

økonomisk rækkevidde inden for en nærmere angivet bemyndigelse. Bestyrelsen skal efterfølgende orienteres herom.

Fonden opfylder Ombudsmandens anbefaling om udtrykkeligt i forretningsordenen at anføre, at et inhabilt medlem skal forlade lokalet, når den pågældendes sag behandles.

Fondene er underkastet fuld revisionskontrol af et stort internationalt revisionsfirma (Ernst & Young). Fondenes økonomi blev endvidere gennemgået i 2003 af et andet internationalt revisionsfirma (PriceWaterhouseCoopers).

Der foreligger altså en række detaljerede retningslinjer for, hvordan man undgår at bestyrelse, direktion og ansatte medarbejdere kommer i en dobbeltrolle. Jeg vil konkludere, at IØ følger passende og tilstrækkelige regler med henblik på at imødegå, at inhabilitet opstår, samt at håndtere inhabilitetsspørgsmål. Sådan bør det også være.

Og det er svaret på spørgsmålet E.

* * * * *